

Szombathely nem bír el az ajándékba kapott sportlétesítmények üzemeltetésével?

Nyugat.hu - 2020-08-17 07:54:44

Július közepén [foglalkoztunk](#) azzal, hogy mire megy el az idén sportcélokra tervezett sportcélokra tervezett 830 millió forint közpénz. Azt találtuk, hogy jó néhány esetben az önkormányzat kifizeti az adott egyesületnek azt a bérleti díjat, amit az egyesületnek kell fizetnie az önkormányzati ingatlan használatáért.

A cikk előzménye az volt, hogy a júniusi közgyűlésen döntöttek a 270 millió forintból felújított Késmárk utcai teniszcentrum [pályázat nélküli bérbeadásáról](#). A bérleti díjat évi kétmillióban állapították meg, ami a piaci viszonyok alapján kevésnek tűnik.

A Késmárk utcai teniszcentrum fotó: Kiss Tamás

Pár nappal cikkünk megjelenése után el is mentünk a Késmárk utcába, megnéztük a teniszcentrumot, és többek között azt is megtudtuk, hogy a bérlőnek 37 millió forint értékű beruházást [kellett vállalnia](#), saját tőkéből.

Nemrég levelet kaptunk Varga József nevű olvasónktól, aki a teniszcentrum bérbeadásáról és általában a szombathelyi sportélet bérleti viszonyairól, finanszírozásáról fejtette ki véleményét, és még javaslatot is tett. A levelet változtatás nélkül közöljük.

Tisztelt Cím!

Nemrég megjelent egy cikk a nyugat.hu oldalán, ahol Dr. Horváth Attila sikerként értékelte a Késmárk utcai tenisz centrum bérleti szerződését. A rendelkezésre álló információk alapján úgy vélem, ebben az esetben is - mint több sporttal kapcsolatos támogatásnál - helytelenül járt el a városvezetés.

A 2019-es önkormányzati választások előtt mindhárom polgármester-jelölt részére küldtem egy e-

mailt, melyben kértem, tájékoztassanak arról, van-e bármilyen sporttal kapcsolatos elképzelésük, ha a választások után polgármesterként kell majd meghatározniuk a városi sportélet mindennapjait. Választ két jelölttől egyáltalán nem kaptam, egy jelölt pedig pár mondatos - konkrétumok nélküli - választ küldött.

A kérdés már 2019-ben is aktuális volt, az önkormányzatok jelenlegi helyzetében pedig - a gazdasági visszaesés és a kormányzati elvonások miatt - még aktuálisabbá vált. Az elmúlt években a sport terén jelentős változások következtek be.

Egyrészt az infrastruktúra sok területen megújult, másrészt az elérhető támogatások és pénzeső miatt egyre költségesebb lett a profi sport, mely jelentős erőforrásokat köt le a városi költségvetésben.

Szombathelyen új beruhásként állami, és EU-s támogatásokból megújult a Haladás VSE sporttelepe (Haladás Sportkomplexum), felépült egy vívó- és asztalitenisz centrum, bővítésre került a városi uszoda (ami egyben a város kezelésébe is került), újjá alakult a Késmárk utcai tenisz centrum és befejezés előtt áll a fedett műjégpálya is. Az új létesítmények mellett a korábban épült sportcsarnok fenntartása is önkormányzati feladat.

Ezeknek a létesítményeknek a létrehozása ugyan nem terhelte az önkormányzati költségvetést, a fenntartása ugyanakkor előreláthatólag jelentős kiadás lesz a városi költségvetésben. Ugyanis a létesítményeket használó sport szervezetek aligha tudják kigazdálkodni még a fenntartás költségeit sem, az újra előállítás költségeinek megtérülésére pedig esély sincs.

Jézuska hozta - mondta erre a volt polgármester, örülünk neki. Csakhogy ez az ajándék egyre nagyobb terhet ró a városra. Persze mindenkiben felmerül, hogy tulajdonképpen a sport és a sportolási lehetőség fenntartását nem lehet kizárólagosan a gazdaságosság szemüvegén keresztül nézni.

A Haladás Sportkomplexum fotó: József Antal

Ugyanolyan állami feladat a sportolási lehetőség megteremtése, mint az egészségügy, oktatás, vagy a kulturális élet működési feltételeinek a biztosítása. Ezek a megállapítások feltétlen igazak is, de ez

nem jelentheti azt, hogy feneketlen kútba szórja bárki is a közpénzt.

Egy-egy beruházás előtt többnyire készítettek a jövőbeni működésekre tanulmányt, amit viszont szigorúan titkosan őriz a beruházó, jól eldugva mások előtt. Például a Transparency International évek óta pereskedik a Haladás Sportkomplexum működtetési tanulmányának kiadásáért.

A pert az sem befolyásolta, hogy időközben más irányítja a várost. Az adatok nyilvánosságra hozatalát a jelenlegi többség sem támogatja. Pedig a beruházások előtt egyértelműen alap kritériumként kellene meghatározni, hogy a lehető legtöbb amatőr sportolónak nyújtsanak a létesítmények sportolási lehetőséget, a fenntartása a lehető leghatékonyabban történjen és biztosított legyen az újra előállítás fedezete is. Ezekről viszont nincs szó.

A képlet ennél lényegesen egyszerűbb: valaki megálmodik valamilyen infrastruktúrát, adófizetői pénzből megépítik, majd az önkormányzat megpróbál megszabadulni a működtetés terhetől.

A túlméretezett beruházások az önkormányzatok nyakán maradnak. Például a HVSE és a Haladás football klub által használt sportkomplexum több száz milliós éves költségét (csak a bérköltség 60 mFt, az őrzési költség 50 mFt egy évben) kis részben képesek a bérlők megfizetni. Mentségükre legyen mondva, talán meg se kérdezték őket a létrehozásnál, hogy mire van szükségük és ezért mennyit tudnának fizetni (ez talán kiderülne a titkolt tanulmányból).

A kisebb beruházásoknál az önkormányzat megelégszik jelképes bérleti díjakkal, csak mentesüljön a fenntartás költségei alól. Ez ugyanakkor oda vezet, hogy a 10-20 évre kötött bérleti szerződések lejártakor az önkormányzat visszakap egy amortizálódott infrastruktúrát és a vagyonszűkülés akkor fog a felszínre kerülni.

Néhány hete jelent meg egy cikk a nyugat.hu oldalán, melyben a városvezetés büszkén adta a városi polgárok tudtára, hogy a Késmárk utcai tenisz centrumot sikerült rendkívül jó feltételekkel bérbbe adni. A Modern Városok Program keretében az adófizetők 268 995 383 forinttal járultak hozzá a centrum megújulásához. A közel 300 mFt-ból felújított infrastruktúrát - pályázati kiírás nélkül - a város bérbbe adta 15 évre, évi 2 mFt bérleti díjért egy magánszemélynek és egy olyan BT-nek, akinek 2011-2018 közötti összes árbevétele 9,4 mFt volt.

A Késmárk utcai teniszcentrum fotó: Kiss Tamás

A bérleti díj ráadásul leírható, mivel a bérlő vállalt közel 37 mFt értékű beruházást, melyből szerződés szerint 31 mFt kompenzálható a bérleti díjjal. A beruházás jórészt azt a célt szolgálja, hogy a bérlő funkciójának megfelelően 100%-ig használni tudja az ingatlant (pl. öltöző szekrények). Hogy a város mit kezd majd egy 15 éves öltöző szekrényel, egy HACCP rendszerrel, amikor esetleg (ha nem adja újra bérbe a mostani bérlőnek) hozzá kerül a most beszerzésre kerülő eszköz, az jó kérdés.

A városvezetés döntésénél a saját tulajdonában álló cég (SZOVA Zrt.) ingatlan szakvéleményére támaszkodott. Ez ugyanakkor az általános szöveges indoklás mellett mindössze egy számot tartalmaz, ami valamiért épp a szerződésben szereplő bérleti díjat állapítja meg. Mintha a gombhoz varrnának kabátot. Egyetlen gazdaságossági számítás, vagy összehasonlító adat nélkül.

Valamennyire egyedi eset ráadásul a teniszcentrum, mert az összes sport beruházásból ennél van talán a legnagyobb esély arra, hogy gazdaságosan üzemeltethető legyen. Gondoltak erre a bérlők is, mert szerződés szerint (a büfé kivételével) az egészet albérletbe adhatják (valószínűleg a saját maguk által működtetett sportegyesületnek), így biztosított lehet a jövedelem transzfer is a két főbérlő felé, kedvező adózási feltételek mellett.

Külön pikantériája az ügynek, hogy Modern Városok Program keretei között érkezett fejlesztési pénz amiatt került megítélésre, mert egy másik sport egyesület elvesztette a teniszpályáit a Haladás Sportkomplexum megépítése miatt.

Mindamellet, hogy városi feladat az amatőr sport támogatása az nem jelentheti azt, hogy egyáltalán nem foglalkozik a városvezetés azzal, hogy ezt a lehető leghatékonyabban támogassa. Van, akinek szinte ingyen adják át a vagyont használatra (mint látható volt a tenisz centrum esetében), van, akitől igyekeznek piaci bérleti díjat kérni, ugyanakkor általában egyből önkormányzati támogatásként meg is ítélik részére a bérleti díj támogatást.

Ilyen volt például a HVSE, akinek 2018-ban 132 mFt támogatást ítélték meg a komplexum használatára. És találunk olyan esetet is, amikor egy városi cég üzemelteti az infrastruktúrát (százmillió veszteséggel és sok-sok önkormányzati támogatással), de az nem fizet meg a felmerülő költségeket a használóval és így rejtve marad a városi támogatás ugyanúgy, mint amikor rendkívül alacsony díjért használja az infrastruktúrát a bérlő.

Hogy az egyes sportágakra fordított támogatás összehasonlítható, átlátható és a lehető leghatékonyabban hasznosuló legyen, egységes fejlesztési-, támogatási- és bérleti rendszert kellene kidolgozni az önkormányzatnak a sporttámogatásokhoz. Ehhez elengedhetetlen feltétel, hogy

működtetési terv készüljön a tervezett fejlesztésekhez: várhatóan ki fogja használni a létesítményt, mire van valójában szüksége és milyen részben tudja finanszírozni majd a működést a leendő használó,

Meghatározásra kerüljön, hogy milyen mértékben tudja a város lakossága az elkészült infrastruktúrát használni (mennyire valósul meg az, hogy a város csak az amatőr sportot támogatja elsősorban), Minden hasznosítás csak nyílt pályázati rendszer keretei között történjen meg, A bérleti díjak minél jobban közelítsék a piaci díjakat és az esetlegesen fellépő finanszírozási

*nehézségeket az önkormányzat támogatási rendszerén keresztül finanszírozza.
Az átadott vagyon hasznosítása folyamatosan ellenőrzésre kerüljön.*

Ameddig ez a fajta tervezhetőség, átláthatóság nem valósul meg, addig csak az egyéni lobbizás érdekei fogják eldönteni, hogy ki mikor milyen feltételekkel juthat hozzá egy infrastruktúrához. A káosz pedig lehetőséget teremt arra, hogy mindenki a saját beállítottsága szerint magyarázza egy-egy szerződés létjogosultságát, ahogy tette azt néhány hete a Dr. Horváth Attila sportért felelős alpolgármester az nyugat.hu oldalain.

Köszönettel,

Varga József